TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Kiểm soát chặt nguồn gốc, xuất xứ lúa nhập khẩu từ Campuchia

07:59 30/07/2022

Báo cáo của Tổng cục Nông nghiệp thuộc Bộ Nông nghiệp, Lâm nghiệp và Thủy sản Campuchia thì sáu tháng đầu năm nay, Campuchia đã xuất khẩu trên 1,7 triệu tấn lúa, tương đương khoảng 900.000 tấn gạo thành phẩm, sang Việt Nam. Số lượng lúa xuất khẩu này đạt trị giá hơn 336 triệu USD, tăng 20% so với cùng kỳ năm ngoái.

Việt Nam mỗi năm xuất khẩu khoảng 6-6,5 triệu tấn gạo và là một trong ba quốc gia xuất khẩu gạo lớn nhất thế giới hiện nay. Vì thế, thông tin Việt Nam nhập khẩu lượng lớn lúa từ Campuchia khiến nhiều người bất ngờ. Tuy nhiên, ông Nguyễn Thanh Long, Giám đốc Công ty TNHH Gạo Việt, cho rằng hoạt động nhập khẩu lúa từ Campuchia đã diễn ra nhiều năm nay. Đặc biệt, vài năm trở lại đây, sản lượng lúa nhập từ Campuchia tăng do có nhiều cá nhân, doanh nghiệp Việt Nam sang nước này thuê đất trồng lúa xong thu hoạch chở về nước.

Việt Nam là một trong ba quốc gia xuất khẩu gạo lớn nhất thế giới hiện nay nhưng vẫn nhập từ Campuchia để đa dạng nguồn cung. Ảnh QH.

“Diện tích đất có thể canh tác lúa ở Campuchia còn lớn, người Việt sang thuê diện tích lớn để giảm chi phí trồng trọt, thu hoạch. Hơn nữa, thổ nhưỡng ở Campuchia cũng rất phù hợp, lúa cho năng suất, chất lượng tốt. Lúa do người dân Campuchia trồng cũng ít sử dụng thuốc bảo vệ thực vật, phân hóa học nên chất lượng đảm bảo”, ông Long phân tích.

Lãnh đạo Công ty TNHH Gạo Việt thông tin thêm giá lúa trồng ở Campuchia tùy thời điểm có lúc rẻ, có lúc cao hơn Việt Nam nhưng không đáng kể. Hơn nữa, loại lúa trồng ở Campuchia nhập vào Việt Nam chủ yếu là giống lúa IR 50404, cho ra loại gạo thành phẩm là gạo trắng, hạt dài, chủ yếu xuất khẩu vào những thị trường truyền thống như: Trung Quốc, Châu Phi, Philippines...

“Nguồn lúa gạo nhập từ Campuchia cung cấp một lượng gạo nhất định để doanh nghiệp Việt Nam chế biến, xuất khẩu khi nguồn cung trong nước giảm sút. Điều này vừa đảm bảo an ninh lương thực vừa ổn định thị trường gạo trong nước”, ông Long thông tin.

Ông Nguyễn Văn Đôn, Giám đốc Công ty TNHH Việt Hưng, phân tích: Những năm gần đây, nước ta tập trung trồng các giống lúa chất lượng cao để tăng giá trị xuất khẩu, như giống lúa thơm ST, OM hay các loại đặc sản... Trong khi đó, nhiều thị trường Châu Phi, Trung Đông, Philippines, Trung Quốc... lại chỉ thích nhập nhiều loại gạo trắng thông dụng như IR 50404. Tuy nhiên, vì thiếu hụt nguồn cung nên các công ty Việt sang Campuchia mua, hợp tác thuê đất trồng lúa rồi thu hoạch đem về Việt Nam chế biến, xuất khẩu.

Bên cạnh đó, Bộ Công Thương đã ban hành Thông tư 06/2022 quy định nhập khẩu mặt hàng gạo có xuất xứ từ Campuchia. Theo đó, trong năm nay, tổng lượng hạn ngạch thuế quan ưu đãi đặc biệt, áp thuế 0% đối với mặt hàng gạo có nguồn gốc từ Campuchia là 300.000 tấn và nếu là lúa thì tỉ lệ quy đổi 2 kg lúa bằng 1 kg gạo. Đây cũng là một trong những lý do khiến lượng lúa nhập từ Campuchia về nước ta tăng lên.

Gạo IR 50404. Ảnh internet.

Giám đốc Công ty TNHH Gạo Việt Nguyễn Thanh Long cho rằng, việc nhập khẩu lúa từ Campuchia trước mắt không có gì đáng lo ngại. Bởi nguồn cung từ Campuchia sẽ giúp Việt Nam ổn định được nguồn gạo xuất khẩu suốt năm, vì cũng có những thời điểm thiếu hụt. Hơn nữa, loại lúa nhập từ Campuchia chủ yếu là loại trung cấp, trong khi Việt Nam đang chú trọng sản xuất gạo chất lượng cao nên không cạnh tranh nhiều.

GS. Võ Tòng Xuân, chuyên gia lúa gạo, cũng đánh giá nông sản nói chung, lúa gạo Campuchia nói riêng có ưu điểm là ít sử dụng các loại hóa chất bảo vệ thực vật, giống tốt, đất đai màu mỡ nên chất lượng đảm bảo. Điều đó lý giải vì sao một số loại gạo đặc sản Campuchia được người tiêu dùng ưa chuộng dù giá cao.

Cũng theo GS. Xuân, diện tích đất nông nghiệp ở Campuchia còn chưa được khai phá nhiều, chi phí lao động thấp và nước này cũng tạo điều kiện cho phát triển nông nghiệp. Chính vì vậy, khi thuê đất trồng lúa, giá thành sản xuất vẫn thấp hơn ở Việt Nam nên được nhiều đơn vị lựa chọn.

Tuy nhiên, GS. Xuân cũng cảnh báo nguồn gạo Campuchia nhập vào Việt Nam cần phải được truy xuất nguồn gốc rõ ràng, minh bạch, tránh tình trạng đấu trộn vào nhau để xuất khẩu. “Hiện nay, các thị trường đều siết chặt về chất lượng, nguồn gốc, xuất xứ. Ngay Trung Quốc cũng đã làm chặt khâu xuất xứ, vì vậy các nhà xuất khẩu gạo nước ta cần phải trung thực, làm tốt để giữ uy tín, thương hiệu gạo Việt Nam”, GS. Xuân nhấn mạnh.

Một số chuyên gia kinh tế khuyến nghị để tránh việc trộn lẫn các loại lúa gạo hoặc nhập khẩu tiểu ngạch lúa gạo hay nông sản từ Campuchia vào Việt Nam, cơ quan chức năng cần tăng cường kiểm tra mặt hàng này từ Campuchia cũng như từ các nước khác thông qua Campuchia nhập vào Việt Nam. Qua đó, bảo đảm nguyên tắc xuất xứ cũng như giữ vững thương hiệu nông sản Việt.

C.H (t/h)